

დროება

ბამოლის ყოველ-ღამე ორზაბათს ბარდა.

ფასი განცხადებისა: სტრუქონზე რვა კაპი; განცხადება მიიღება ქართულს, რუსულს და სხვა ენებზე.
თუ საჭიროება მოიხზოს, რედაქცია ვასწარავს და შეამოკლებს დასაბეჭდად გზავნილს წერილებს დაუბეჭდავლ წერილებს რედაქცია ვერ დაუბრუნებს ავტორს.
"Объявления изъ Россіи, Царства Польскаго и за границы принимаются только въ цент. конторѣ объявл. Л. Метцль., Москва, Петровка, № 6.
ცალკე ნომერი «დროებისა» ღირს 5 კაპეიკი.

„დროების“ რედაქცია—სასახლის ქუჩაზე, დ. სა-
რაჯოვის სახლში.
ხელის-მოწერა მიიღება თბილისში, რედაქციაშივე;
ქუთაისში, ჭილაძეების წიგნის მაღაზიაში. გარეშე
მცნოვრებთათვის აღწერა: Въ Тифлисъ, въ Редак-
цію „Дროება“.
ფასი: წლით 9 მ., 11 თვით 8 მ. 50 კ.; 10 თვით—
8 მ.; 9 თვით—7 მ. 50 კ.; 8 თვით—7 მ.; 7 თვით—
6 მ. 6 თვით—5 მ.; 5 თვით—4 მ. 50 კ.; 4 თვით—4
მ.; 3 თვ.—3 მ.; 2 თვ.—2 მ.; 1 თ.—1 მ.

მიიღება ხელის-მოწერა გაზეთს „დროებაზედ“ 1885 წლისათვის

თბილისში — „დროების“ რედაქციაში; ქუთაისში — მ. ჭილაძეების
წიგნის მაღაზიაში; ბათუმში — მოსე ნათაძესთან; თელავში — ვანო როს
ტომასვილითან; ბორჯომში — ადალო თეთავეთან.
დაწვრილებით პირობები გაზეთის სათაურშია.

ქართული წარმოდგენა. პარასკევს, ნოემბრის 30-ს.

ჩვენ არ შევცდით. პარასკევს გა-
მართულმა ქართულმა წარმოდგენამ,
თუ უკეთესად არა, ნაკლებ არ ჩაი-
რა იმ წარმოდგენებზედ, რომელნიც
არქეოლოგიური კრების დროს და
მსტროვსკის მისაგებებლად იყვნენ
გამართულნი. არწრუნისეული თეატ-
რი ხალხით იყო საესე და საკმაოდ
აქრებულთი ხალხითაც. მასში თითქ-
მის მესამედს არ ესმოდა ქართული
ენა, მაგრამ, როგორც ეტყობოდა,
არავის არ მოსწყენია თეატრში ყოფ-
ნა, რადგან პიესები ძალიან სასცენო-
ნი იყვნენ და დასასრულამდე (წარ-
მოდგენა გათავდა პირველის ნახევარ-
ზედ) თეატრი ხალხით გატენილი
იყო.

წარმოდგენის შემდეგ ბ. ძონსული
საფრანგეთისა, ჭრანცუზების საქველ-
მოქმედო კომიტეტის წევრნი და ორ-
მოცდა-ათამდე პატივცემულნი პირნი
მოწვეულნი იყვნენ „დროების“ რე-
დაქციისაგან ჩაიხედ და საუბრებზედ. ბ.
ძონსულს სწადადა აქ ოაფიციალური
მადლობა გარდაეხადა ჩვენის დასის
წარმომადგენელთათვის და ქართველი
საზოგადოებისათვისაც.

საუბრის დროს „დროების“ რე-
დაქტორმა და შემდეგი მოკლე
სიტყვა უთხრა ჭრანცუზულად ბ.
ძონსულს და კომიტეტის წევრებს:

„როდესაც მცირე ხალხი რაიმე
სამსახურს უწევს დიდს ერს, იგი ამით
სამსახურს თავის თავს უწევს. ჭრან-
ცუზების საქველ-მოქმედო კომიტეტს
სწადადა, რომ მეგობრულად გამართულს
ჩვენს საღამოზე დასწრებით, შევიძინა
რამ იმ საქველ-მოქმედო საქმისთვის,
რომელსაც იგი ემსახურება; მაგრამ
ჩვენ უფრო მეტი შეგვიძინა...“

„მთელი ქართველი საზოგადოება
ასიამოვნა იმ ამბავმა, რომ ჭრანცუ-
ზების კოლონიამ სიხარულით მიიღო
ჩვენი მოწოდება. ნება მიბოძეთ, ამ
საზოგადოების მხრივ მადლობა გიდ-
გინათ.“

„მს პირველი არ არის და იმედი
უნდა ვიქონიოთ, რომ უკანასკნელიც
არ იქნება, რაც ჭრანცუზებს მიუქ-

ცვეით თავიანთი ყურადღება ჩვენის
ქვეყნისა და ლიტერატურისათვის. არც
ერთს მერობიელს უცხო ხალხს იმ-
დენი არ უღვაწია, როგორც თქვენ-
სას, ჩვენის ისტორიისა და ერის გან-
ვითარებისათვის. თქვენი აქ დასწრება
იმის მომასწავებელია, რომ ეს უფრო
გაცხოველდება, რაკი ერთმანეთს უკედ
გავიცნობთ. თქვენ გეკუთვნით სუ-
ლი ჩვენი თანაგრძობა. ნება მიბო-
ძეთ, იმედი ვიქონიოთ, რომ ყოველ-
თვის გეცხომებით თქვენ“.

ამის შემდეგ წამოდგა საფრანგეთის
კონსული და წარმოთქვა შემდეგი:

„როგორც თავსმჯღომარე აქაურის
ჭრანცუზების ქველ-მომქმედის საზო-
გადოებისა, გახელით გულწრფელი
მადლობა მოგახსენოთ იმ ძმურის
შემწევობისათვის, რომელიც ამ საღა-
მოს ქართველობამ ჩვენს გაჭირებულ
თანამემამულეებს აღმოუჩინა... სწო-
რედ ხელმოწერილი საჩუქარი უძღვე-
ნით დღეს თქვენ ჩვენს ღარიბს სა-
ზოგადოებას. მრთხელ კიდევ დამტკიც-
და ამ საამო მაგალითით, რომ ქველ-
მოქმედებას, როგორც მეცნიერებას,
ხალხთა შორის სამზღვრები როდი
ჰქონია. მხურვალე მადლობასა ესწი-
რავ ჩვენს გულკეთილს მასპინძელს,
„დროების“ რედაქტორს თ. ი. მაჩა-
ბელს, ყველა ქართველ მწერლებს და
ყურნალისტებს, რომელთ დანხარები-
თაც ასრულდა დღევანდელი ქველ-
მოქმედება. მადლობა აგრეთვე ქარ-
თველ არტისტებს, რომელთა ჩინე-
ბულმა თამაშმა ისე უცხოდ დაგვატა-
ბო და ამოდგინა ტაშის კერა დაიმა-
ხურა“.

მასუკან წამოდგა ილია შავჭავაძე
და შემდეგი სიტყვა სთქვა:

„დღეს ჩვენმა პატარა ლიტერა-
ტურამ, პატარა თეატრმა ამ პა-
წია გაზეთის პატარა რედაქციაში
მიიღო დიდი მადლობა პატარა ძღვე-
ნისათვის დიდის ერის წარმომადგე-
ნელთაგან.“

მე მგონია, რომ ქვეყანაზედ დიდ-
თან პატარაც არ გაჩენილიყო, ქვეყ-
ნიერობის მშვენიერებას და საესებას
ბერი რამ დაკლდებოდა და თვით
შემოქმედობის სიბრძნეზედც ეჭვს შე-
ვიტანდით.

ნუ თუ ქვეყანა მით უფრო მშვე-
ნიერ, მდიდარ და საესე არ არის,
რომ დიდს, უშველებელს მუხასთან
პატარა მდებლობედ პატარა იაცა ჰყე-
ვის თავის საკუთარს ფერითა და
სურ-წყლებითა, ანუ თვალ-დაღუწვდე-
ნელ ზღვისა და მკენეს ტაღლები
გრილთან იმის ნელი ჩუხჩუხი და
კამკამი პატარა წყაროსიცა. ბატონის
კონსულის სიტყვამ დაგვიმტკიცა, რომ
დიდისა და პატარის შუაც შესაძლოა
ხიდი გაიდვას.

ჩვენ გვიხარია, რომ, როცა აქ
მცხოვრები გაჭირებული ჭრანსიელი
თავის გაჭირებას შეისუბუტებს თავის
მომმეთა სულგრძელ შემწევობითა, იმ
შესუბუტებაში ჩვენც ცოტადღენი წი-
ლი გვედება. ჩვენ ვწუხვართ, რომ,
ჩვენის სიღარიბის გამო, ჩვენს სინა-
მეტნავეს გულისას ვერ შეგსწვდა ესე-
თი სიპატარავე ჩვენის ძღვენისა. მაგ-
რამ მაინც მოგვირთმევიცა ეს პატარა
ძღვენი და გესურს ირწმუნოთ, რომ
ამ პატარა საქართველოს ერს არ
ვეუცხოება დიდი გრძობა კაცთ-მოყე-
რობისა. აი, აქაც დიდი და პატარა,
დიდი გრძობა და პატარა ერი ერთ-
მანეთის შემავსებელნი, ერთმანეთს
ამკობენ და ამშვენიერებენ.

ჩვენ ვართ ღარიბნი ოქროთი და
ვერცხლითა, მაგრამ გულით მდიდარ-
ნი ვართ და თუ ოქრო და ვერცხლი
საუნჯეა ხორცისა, გულის სიმდიდრე
ხომ საუნჯეა სულისა. აი, ამ სიმდიდ-
რით მოგვირთმევი ჩვენი ღარიბი
ძღვენი თქვენთა გაჭირებულ ძმათა
სამეგლად.

შესაწირავის შეწირვას სულ-გრძელე-
ბა უნდა განა მარტო შემწირველისა,
არამედ იმის სულ-გრძელობაცა, ვინც
შესაწირავის მიმღებია.

ღარიბის დედა-კაცის გროში ძვირად
დააფასა იესო ძრისტემ, იმიტომ რომ
იესო ძრისტე სულ-გრძელია.

ჩვენ მოხარულნი ვართ, რომ ხელ-
მოკლეობას ქართველისას წინ დაჰხვ-
და ესეთი სულ-გრძელობა ჭრანსიე-
ლისა, — სულ-გრძელობა, რომელიც
კეთილ-მოქმედების საქმეში ფასსა
ჰსდებს იმას კი არა, რომ საესე მუტა
მოაქვს სამეგლად გამოწვდილს ხელ-
სა, არამედ იმ მზად-ყოფას, იმ ხა-
ლისს, იმ სითბოს გულისას, რომელ-
მაც თვით ხელი გამოაწვდინა და რო-
მელიც მცირეოდენს ძღვენსაც ძვირფა-
სადა ჰხდისა.

ამ მშვენიერის სიტყვის შემდეგ,
რომელიც საზოგადოებისაგან აღტა-
ცებით იყო მიღებული წამოდგა აკა-
კი და არა ნაკლებ მშვენიერი სიტყვა
წარმოსთქვა, რომელსაც იმედი გვაქვს(?)
ხვალ დაგვუტადეთ. ძერძო სადღევრძე-
ლოების შემდეგ მოხსენებულ იქნა

სახელი შოთა რუსთაველისა, და
ამას დაჰყვა ეს პატარა სიტყვა კიდევ
ი. შავჭავაძისა.

მე დღეს როგორღაც წილად მე-
გო, როცა დიდს იხსენიებენ, იქ პა-
ტარაც მოვიხსენიო. როცა პირველ-
ყოფილი კაცობრიობა, მისი ბრწყინ-
ვალებით განცვიფრებული, თავიანთ
ჰსცემდა მზეს, ვითარცა დმერთს, იმა-
ვე დროს პატივს ჰსცემდა მთვარესაც,
რომელსაც მარტო მისი შუტი ანა-
თებს. რაკი სამართლიანის თავიანთ-
სიმით მოვიხსენიეთ რუსთაველი, მა-
შინ უსამართლობა, უმადურება იქნება
ჩვენგან დავიფიყოთ მისი მთარგმნელი.
რუსთაველი მზეა და მთვარე მეუნარ-
გია იქნება, რადგანაც ვითა მისი შუ-
ქით ჰნათობს მთვარე, ისეც რუსთავე-
ლის შუქით იმნათობებს მეუნარგიაც
დღეს იქით ჩვენის ერის მოღვაწეთა
შორის. ღმერთმა აღდგურძელოს მე-
უნარგია.

საუბრის შემდეგ წამდელი ქართუ-
ლი ლხინი გაამართა ჩინებულის სიმ-
ღერით და კიდევ უფრო ჩინებულის
ლექურით.

დილის 5 საათი იყო, როდესაც
ხალხი დაიშალა.

შინაური ძროხისა

== ბუშინ გადაცვლილა ზედამხედ-
ველი თბილისის სასულიერო სასწავ-
ლებლისა თ. ა. ჭავჭავაძისა. მანსვენე-
ბული დიდის ხნისა იყო და ამ ერ-
თის წლის წინად ძალზედ მოხუცე-
ბულს და დასუსტებულს ჩაზარდა
დიდი და ვრცელი სასწავლებელი,
რომელშიაც სწავლობს ასი და ორა-
სი ყმაწვილი ჩვენის სამღვდლოებისა.
ცხადია, რომ ამოდგენა სასწავლებლის
ვერც დასწვდებოდა თ. ა. ჭავჭავაძის,
რომლის შევირდებლ წამყოფნი
დღეს თვითონ არიან მოხუცებაში
შესულნი.

== თბილისის საადგილ-მამულო
ბანკის კორესპონდენტს პეტერბურ-
გში გაუყიდნია ამ უკანასკნელ ხანს
ყველა გირავნობის ფურცელი, რომე-
ლნიც მას ებარა გასაყიდად. სულ გა-
ყიდული ბილეთები 400,000 მანათამ-
დეა; თითოათ თუმანიანი ბილეთი—
82 მ. 75 კაპეკად გაყიდულია.

== თბილისის ახლოს მდებარე სოფ.
მკროუანიდამ მოგვივიდა ამბავი
მანგლისის გზაზედ გახშირებულს
ქურლობასა, ავაზაკობასა და კაცის
კვლის შესახებ. ამას წინად, გვეწერს
კორესპონდენტი, ქურდებს გაუცარ-
ცვით პოდ-პოლკოვნიკის მელოქოვის
ბარგი, რომელიც მას მანგლისური

„აოგოზკით“ გაუგზავნია და თვით მოსამსახურე სალდათი ხანჯლით დაუტყრიათ. მს გარემოება ეცნობა მან-რის უფროსს, რომელმაც საჩქაროდ გაგზავნა ურიადნიკი ჩაფრებით, მაგრამ ამ უკანასკნელმა ქურდები ველარ დაიჭირეს, ბარგი კი დაუყრევინებიათ ობილისიდან ერთის ვერსის სიშორეზე“.

== ბეჭათუნის საზოგადოების მამასახლისი საკუთარს ბეჭედით დაუმოწმებია და გამოუგზავნია პასუხი იმ შენიშვნის შესახებ, რომელიც ჩვენი გაზეთის მე-254 №-ში იყო დაბეჭდილი. იქ აღწერილი იყო ამ მამასახლისის სხვა-და-სხვა უწყისო მოქმედება და ეხლა თვით მამასახლისი ამბობს, მე მართალი ვარ ყოველისფერში, რაც თქვენმა კორესპონდენტმა დამწამა. პარგად განსენება ბეჭდის დაკვრა, თორემ უამისოდ ვერ დაგვაჯერებდა და ეხლა კი გვრწამს მისი უმანკობა.

== ნოემბრის განმავლობაში ბაქო-დამ ასტრახანს გაუზიდავთ 915,304 ფუთი სხვა-და-სხვა ნაწარმოები ნავთობისა.

== გამოვიდა სექტემბრის და ოქტომბრის წიგნი ქურნალის, „ივერიისა“; „მინარსი წიგნისა“ შემდეგია. ა) ძრიანგი (კომედია) თხზ. მოლიერისა. ბ) მოთხრობა სპარსეთისა და საქართველოს არეულობის თაობაზედ, პეისონელიისა (ნათარგმნი ძრან-ცუხულიდამ). გ) წერილი ქიზიყიდამ (კორესპონდენცია) მ. ნასიძისა დ) სომხეთისა და საქართველოს დამოკიდებულება ბიზანტ. საზოგად. და მე-X საუკ. კროპოდ (წერილი დ. ბაქრაძისა). ე) სახალხო ლექსები. ვ) საბაველი იყო (მოთხრობა ჩეხურის ცხოვრებიდამ) ნათ. მლ. მამულაშვილისა, ზ) ბიბლიოგრაფია: „ცნობანი ძველთა ბერძენთა და რომაელთა მწერალთა ძაკასიაზედ“, შეკრობა და სთარგმნი ნამდელიდგან ძ. ბანმ. ნაწილი I. ჰომიოროსით ვიდრე ნ საუკუნემდე ძრისტეს აქეთ. ობილისი 1884 წ. ც) შენიშვნები ჩვენს ცხოვრებასა და ლიტერატურაზედ. გზ. „ახალი მიმოხილვა“ № 136. საქართველოს მოკლე ისტორია მ. ჯანაშვილისა. დამატება: თ) მასალა ისტორიისათვის. შემოკლებითი აღწერა საქართველოსა შინა მცხოვრებთა თავადთა და აზნაურთა გვარებისა.

„დროების“ კორესპონდენცია

ბათუმი, ნოემბრის 28. შვეიცარიის პირად, მობუღეთიდან ორის ვერსის მანძილზე, ჩურუქ-სუში (1) მთავრობამ დაასახლა რამდენიმე ოჯახი რუსეთიდან გადმოსახლებულთა. ახალ დაბინავებულებს მისცეს სახანავე-სათესად ადგილი ფაქუნაძე, რომელიც აქამდის ქობულეთლების ხელში იყო და სანალანედ ისპანი, რომელიც აგრეთვე შეადგენდა ქობულეთელ მამა-

დიან ქართველთა საზოგადო კუთვნილებას. როგორც ვარდმოგვცა ერთმა ქობულეთელმა, მაჰმადიან ქართველმა, ამ გარემოებას გამოუწვევია უთანხმოება, ჩხუბი და აყალ-მაცალი ადგილობრივ მცხოვრებთა და ახალ დასახლებულთა შორის. იქამდის მიუღწევია ამ არა სასიამოვნო ამბავს, რომ რამდენსამე ქობულეთელს განეძრახათ ბათუმელი ოსმალეთის ელჩის ნახვა გადსახლებაზე მოსალაპარაკებლად, მაგრამ რაკი შეეცყოთ, რომ ზამთრობით აღკრძალულია გარდასახლება, უკანვე დაბრუნებულ იყვნენ.

როგორც ფაქუნაძე, ისე ისპანი უხსოვარის ღროითგან დღემდის ადგილობრივ მცხოვრებლების საზოგადო კუთვნილება იყო...

სოფ. მირღიდში, ზონის ხეობაში, იხსნება პირველ დაწყებითი სკოლა ადგილობრივ მაჰმადიან ქართველთა შვილების აღსაზრდელად. ზონის უფროსს წარუდგენია ხალხის სურვილი სკოლის დაარსებაზე გუბერნატორისთვის. ხალხი თხოულობს ხოჯას, მაჰმადის რჯულის მასწავლებელს, და ქართულისა და რუსულის ენების მკოდნე ქართველ მასწავლებელს. სახლებში სკოლისთვის და მასწავლებლებისთვისაც, როგორც თვითონ უჩასტკის უფროსი ბ. ახმედ ეფენდი ამბობს, თითქმის მზად არის. თუ მართლა ამ საქმის თაოსნობა ახმედ ეფენდის ეკუთვნის, გვიკვირს, რატომ აწერა-კითხვის გამაგრებლებელ საზოგადოებას არ მიმართა, არ წარუდგინა სოფლის განაჩენი.

შეიძლება ახმედ ეფენდი არ იყო-და, თუ ეს „საზოგადოება“ სკოლებს ხსნის. მაგრამ ჯერ ღრო მანც არ წასულა, კიდევაც მოასწრებენ ამ საქმის მოთავენი მიმართონ საზოგადო განჩინებით აღნიშნულს „საზოგადოებას“, რომელიც სიამოვნებით აუსრულებს მაჰმადიან ქართველთა სწავლის სურვილს. მასწავლებლებს საზოგადოება აძლევს, როგორც გვიტობრეს: ხოჯას 150 მან. წელიწადში, ქართულისა და რუსულის მასწავლებელს 300 მანათს, აგრეთვე სახლს, შემას და სანთელს.

ზვის კეთების დროს ერთ მიუვალს ტყეში, ზონისავე ხეობაში, შ. ახმედ მყენდის უბოვნია ერთი ცხელი წყნლი 30 გრადუსიანი. წყალი ამოდს განგებ ამოკრულს ადგილში მაჯის სისხლად. ამავე ხეობაში ტყეშივე უბოვნია ძველი ეკლესია, რომელსაც ადგილობრივი მაჰმადიანი ქართველები თამაჩის საფაჩს ეძახიან. აქ უბოვნია ახმედ მყენდის ერთი რკინის ლახვარი, ძველბურთი ჩიბუხი და ერთიც თიხის საჭმუკეს გვარი პატარა-სურა. მს ძველი ეკლესია ექვსის ვერსის მანძილზეა თამარ დედოფლის სასახლეზედ, რომელიც პარხხალის მთების კალთებიდან გადმოიყურება. მკლესია თურმე ქამთა ვითარებას სულ დაუნგრევია, მხოლოდ კედლები-ღა აყუდებულიან მარტო...

ზროებისა მე-231 №-ის შინაურს ქრონიკაში „ამოკითხულმა“ ცნობამ

ცული შთაბეჭდილება მოახდინა ჩვენზე. იქ იყო აწერილი, არა სახარბიელო მდგომარეობა „წერა-პითხის საზოგადოების“ ფულის ზანდუკისა. სამწუხაროა ეს ამბავი, მით უფრო, რომ ამ „საზოგადოების“ მეტი ჯერ ჩვენში არც ერთი დაწესებულება არ არის, რითაც შეიძლებოდა ჩვენი საზოგადოებრივი გრძობის დაფასება. სადაც ყველას შეეძლოს ვისაც რითაც და როგორც ენებება, ემსახუროს საზოგადო საქმეს. რა ავარჯიშებს და წრთენის ეროვნების თვით შეგნების გრძობას, თუ არ ამ გვარი დაწესებულებანი?!

არ შემიძლიან ორიოდ სიტყვა არა ესთქვა ბ. აკოფაშვილის შენიშვნაზე. ჩვენს შენიშვნაში სრულებით სახეში არა გვექნადა სასამართლოს მოხელეები. მაშობდით წინასწარ გამოძიების გულ-გრილობაზე, პროცედურაზე, და რომ ვამბობდით „საფუძველიც გვექნადა. რითი აიხსნება, თუ არა ზოგიერთა მოხელეების გულ-გრილობით, რომ ქ. ბათუმში, სადაც პოლიცია, გამომძიებელიც და ყველა დაწესებულებათა მოხელენი ყოველ დღე ადგილზე არიან, მიცვალებულს იღებენ საფლავიდან 11 დღის სიკვდილის შემდეგ და სინჯავენ? რითაიხსნის ბ. აკოფაშვილი, თუ არ ამავე გულ-გრილობით, იმ გარემოებას, რომ იმათ დამნაშავეს ჰკითხეს მხოლოდ პირველს ნოემბერს და არა აღრე, როდესაც ეს საქმე თითქმის ერთს თვეზე წინ მოხდა? რაცა ესთქვით, ესთქვით იმიტომ, რომ გვიწოდოდა საქმეს ის მიმართულება მიელო, როგორც დღეს მიიღო—ე. ი. საქმე ჩავარდნოდა სამოსამართლო გამოძიებას.

ცელკერამები

(„ზრდილაეთის სააგენტოსა“)

ნოემბრის 30.

პატიმარბუჩი. კახანოვის კომისიის სხდომანი გადადებულ იქმნენ იანვრის ნახევრამდე. განიხილეს სასაოფლო საზოგადოებისა და სამამასახლისოს საქმე. გაზეთების სიტყვით, საჭიროდ უცვნიათ მაზრის განყოფა თებებად, სათემო მეთვალყურეთურთ, რომელიც განსაკუთრებით აზნაურთაგანნი უნდა იყოს და რომელსაც, განზრახვა აქვთ, მიენდოს ის სამოსამართლო საპოლიციო საქმენი, რომელნიც დღეს მომრიგებულ მოსამართლეთა უწყებაშია და ჩაჭბარდეს უახლოესი ზედამხედველობა სამამასახლისოების სამმართველოთა და საგლეხო მმართველობის პირთა.

მოსამკვი. ყაღბი საბანკო ბილეთების გასაღების შესახებ რიგოვბა სთქვა, რომ ეს საქმე თავად მოიგონა და რომ სხვანი ბლომად ამსრულებდნენ პირნი იყვნენ ამ საქმეში; საზოგადოდ

რიგოვი ბევრსა დაპარაკობდა; სხვათა შორის სთქვა, რომ მოგდა-ათის წლის შრამით მან შეიძინა მხოლოდ ერთი სიმდიდრე—ტუსადის ხალათი. კვირას დაიწყება საკამათო ბასი.

პარჩი. თონჯინის ექსპედიციისათვის საჭირო ფულის გადადების შესახებ გამართულის მსჯელობის დროს, ჭერიმ სთქვა, რომ მშვიდობიანად გათავება შეტაკებისა შეუძლებელია—დამნაშავეა ჩინეთი, რომელიც, იმ აზრით, რომ საქმე გააძნელოს, იმეორებს უწინდელსავე წინადადებათა; დრო მოლაპარაკებისა გავიდა; ეხლა მოქმედება საჭირო. ჭერიმ უარ-ჰქუო ის აზრი, ვითომ საფრანგეთი განცალკევებული იყოს და სთქვა, რომ იგი ყველა სახელმწიფოებთან მეგობრულად არის, რომ ეკვიპტეს საქმეში მისი და სამი სხვა სახელმწიფოს აზრი ერთი და იგივეა, რომ მონაწილეობას იღებს ბერდინის კონფერენციაში და რომ ძველი, ტრადიციული მეგობრობა ინგლისთან ჯერაც არ შეწყვეტილა. ფული გადადებულ იქმნა 191 ხმით, წინააღმდეგ 1. მარჯვენა მხარემ არ გამოსთქვა თავისი აზრი.

კიპი. დაიბეჭდა საკრებულო წერილი თერთმეტის უოვლად-უსამდვდელოსი, რომელნიც დაესწრნენ კიევის კრებაზე. წერილი მიმართულია მწყემსთა და მრევლთადმი და მამობრივის შეგონებით მდვდელთ-მთავარნი არიგებენ მტკიცედ დაიცვან მამა-პაპათა სარწმუნოება და სწუხან ცრუ-სწავლათა და მომეტებულად შტუნდის გავრცელების გამო.

ნოვოროსი. ვორონოვი, რომლის მიზეზითაც ნიკოლაევის რკინის-გზაზე, ბოლოგოეს ახლოს, პატარებელი დამსხვრეულ იქმნა, შვიდი წლით კატორგაში გაგზავნეს.

დეკემბრის 1-ს

პატიმარბუჩი. კარანატიურნი ზომები საფრანგეთისა, იტალიისა და ესპანიის გემებზე მოისპო; მხოლოდ ისევ ადგრძალულია შემოტანა ნახმარის თეთრეულისა ან სხვა ტანთ-საცმელისა, თუ ესენი კარგად არ არიან გასინჯულნი სამზღვარზე.

გარდასწყდა, რომ მხოლოდ ნახევარის წლით გაეცეს ლუდის გამომწდელის და კერძოდ ამ სასმელის საწყობის პატენტი.

გაზეთების ცნობანი კახანოვის კომისიის გარდაწყვეტილებაზედ „ურასტკებისა“ და ურასტკების მეთვალყურეთა შესახებ საეჭვონი არიან.

„ს. -ვეტერბურგის უწყებანი“ იწერებიან, რომ უმაღლესად დამ-

ტვიცდა სახემწიფო რჩევის აზრი შესახებ ამისა, ა) რომ გამოცემულ იქმნას სახელმწიფო მოწმობანი საგლეხო სამიწა-წყლო ბანკებისა 5 მილ. მანათისა და ბ) რომ ამიერ-კავკასიის რეზინის-გზამ ხელი შეეწყოს ბაქოს ნავთის წარმოების მოთხოვნილებას.

მ. ი. ნ. ინგლისელების მოწინავე ჯარი აქლემებით გაემგზავრა ამბაკელიდამ ხართუმისკენ.

ც ნ მ ბ ა ნ ი

საავადმყოფოს დირექტორი ბ. ნ. მკრიშინი ამით აცხადებს, რომ ქ. თბილისის მოქალაქეთა მიერ გარემო მოსიარულე ავადმყოფთათვის დაარსებულს საავადმყოფოში 1866 წლის აპრილის 4-ის მოსაგონებლად შემოღებული არის მცხოვრებთა შეღავათისათვის ღამლამობით მორიგად ყოფნა ბბ. ექიმთა და ბებიათა.

ამიბეპი:

არშთინიანი, ორშაბათობით, ხუთშაბათობით და კვირაობით.

კორნა, სამშაბათობით და შაბათობით.

ველიძე-შარსაღანოვი, ოთხშაბათობით და პარასკევობით.

გ ა მ ი ბ ი:

ფილჩაძე-მკრიშინი, სამშაბათობით.

ბაბინოვი, ორშაბათობით, და პარასკევობით.

სტეფანოვი, ოთხშაბათობით და შაბათობით.

ლომინა, ხუთშაბათობით და კვირაობით.

სამკურნალოში, რომელიც თბილისის მოქალაქეთ დასრეს სასსკვრად 4 აზრისა 1866 წლისა, ავად-მყოფნი მიიღებან დღის 8 საათიდან 12 საათამდე.

ყოველ დღე მიიღებენ ამ სამკურნალოში ავად-მყოფებს შემდეგი ექიმები: ტერ-გრიგორიანცი—8 საათამდე 9 საათამდე. სპეხია, საქალბო და საბავშვო ავადმყოფობის საწამლედად; ადამიანცი—9-დან 10-სათამდე შინაგან და სრულ ავადმყოფობათა საწამლედად; ბენგელესკი—10—11 საათამდე.—სახიურგო, სასაფილისო ავადმყოფობის წამლობისათვის და აგრეთვე კბილის და ყურის ტკივილის საწამლედად; შტემბორსკი 11—12 საათამდე სიფილისისა და სხეულზე გამოყალიბებული კვების წამლობისათვის. ამას გარდა გარდაღვივრი ორშაბათობით 9—10 საათამდე შინაგან ავადმყოფობას წამლობისათვის; კორნა ორშაბათობით, სამშაბათობით, ხუთშაბათობით და შაბათობით შინაგან ავადმყოფობათა წამლობისათვის 10—11 საათამდე; მინკვირი სამშაბათობით და პარასკევობით 9—10 საათამდე ხარუტგოჯო ავადმყოფობისათვის; ნამირინსკი სამშაბათობით და შაბათობით 11—12 საათამდე თვლის ტკივილის საწამლედად; კრანსკვილი ორშაბათობით და პარასკევობით 10—11 საათამდე შინაგან ავადმყოფობათა წამ-

ლობისათვის; ვოლტსონი კბილის ტკივილის საწამლედად მიიღებს თავის სასწაო ყოველთვის ღამე ავადმყოფებს, რომელთაც სამკურნალოდამ ბართა ექმნებათ.

მ ა შ ა ნ დ ა

ხორაგისა, რომელიც იყიდება თბილისის ბაზრებში, ლუქნებში და ხელდახელ 1 დეკემბრიდან 1 იანვრამდე 1885 წ.

გამომცხვარი შური რუ-

სეთის ფქვილისა— 1 გ. 5 კ.

აჭურის ფქვილისა: შირ-

გელის ხარისხისა— 1 გ. 2 1/2

მეორისა— 1 გ. 2 კ.

მესამისა— 1 გ. 2 1/2

მეოთხისა— 1 გ. 2 1/2

მეხუთხისა— 1 გ. 2 1/2

მეექვსისა— 1 გ. 2 1/2

მეშვიდისა— 1 გ. 2 1/2

მეათისა— 1 გ. 2 1/2

მეორისა— 1 გ. 2 1/2

მესამისა— 1 გ. 2 1/2

მეოთხისა— 1 გ. 2 1/2

მეხუთხისა— 1 გ. 2 1/2

მეექვსისა— 1 გ. 2 1/2

მეშვიდისა— 1 გ. 2 1/2

მეათისა— 1 გ. 2 1/2

მეორისა— 1 გ. 2 1/2

მესამისა— 1 გ. 2 1/2

მეოთხისა— 1 გ. 2 1/2

მეხუთხისა— 1 გ. 2 1/2

მეექვსისა— 1 გ. 2 1/2

მეშვიდისა— 1 გ. 2 1/2

მეათისა— 1 გ. 2 1/2

მეორისა— 1 გ. 2 1/2

მესამისა— 1 გ. 2 1/2

მეოთხისა— 1 გ. 2 1/2

მეხუთხისა— 1 გ. 2 1/2

მეექვსისა— 1 გ. 2 1/2

მეშვიდისა— 1 გ. 2 1/2

მეათისა— 1 გ. 2 1/2

მეორისა— 1 გ. 2 1/2

მესამისა— 1 გ. 2 1/2

მეოთხისა— 1 გ. 2 1/2

მეხუთხისა— 1 გ. 2 1/2

მეექვსისა— 1 გ. 2 1/2

მეშვიდისა— 1 გ. 2 1/2

მეათისა— 1 გ. 2 1/2

მეორისა— 1 გ. 2 1/2

მესამისა— 1 გ. 2 1/2

მეოთხისა— 1 გ. 2 1/2

მეხუთხისა— 1 გ. 2 1/2

მეექვსისა— 1 გ. 2 1/2

მეშვიდისა— 1 გ. 2 1/2

მეათისა— 1 გ. 2 1/2

მეორისა— 1 გ. 2 1/2

მესამისა— 1 გ. 2 1/2

მეოთხისა— 1 გ. 2 1/2

მეხუთხისა— 1 გ. 2 1/2

მეექვსისა— 1 გ. 2 1/2

მეშვიდისა— 1 გ. 2 1/2

მეათისა— 1 გ. 2 1/2

მეორისა— 1 გ. 2 1/2

სასარგებლო ავეჯი ყოველის ოჯახისათვის თეთრეულის გასარეცხად უბრალო ოთახის წყალში. ხარჯი უნდებოდა ერთობ მცირე და რეცხვას მცირე წლოვანებიც მოახერხებენ. იწვევენ აგენტებს. შსი მორთულობისა გაგზავნით ფოსტით— 5 მან.; ციმბირში— 8 მან. მორთულობათან ერთად დარიგებაც იგზავნება. აღრესი: საგუბერნიო აგენტს რუსის მწვეველ საზოგადოებისას, ვ. შლემენზონს, ქ. სიმფეროპოლს.

ც ნ მ ბ ა:

1) მ. ბ. ბენიამინე ილიასძე! თქვენგან მიღებული ავეჯი სარეცხისათვის უკილო გამოდგა. ამისათვის ამასთანავე გიგზავნით ხუთს მანათს და უმორჩილესად გთხოვთ გამოგზავნოთ კიდევ ერთი ავეჯი, ამ აღრესით: ღონის ჯარის ოლქში, სერებრიაკოვის ფოსტის კანტორაში ბლალოჩინს სტეფანე ღონეცკის. მოწერილია: ს. ღონეცკი. 1884 წ. თებერვლის 6.

2) მ. ბ. უმორჩილესად გთხოვთ, კიდევ გამოგიგზავნოთ ერთი ავეჯი სარეცხისა, ფულს ამასთანავე გიგზავნით. მუდითაღს მადლობას გიძღვრით ამ გვარის გამოსადეგ ავეჯისათვის. შალად ვერაც გაცნობოთ, რომ სვესკილამ ბევრსა-მსურთ გამოიწერონ «ამერიკანკა». აღრესი: სვესკი, მრლ. გუბერ. მუშარევესკების სახლი, მლისაბედ პლეჟის ასულს აჭანსანცკოსას, 1884 წ., აგვისტოს 27. (2-2)

მ. გ. მ. მ. მ.

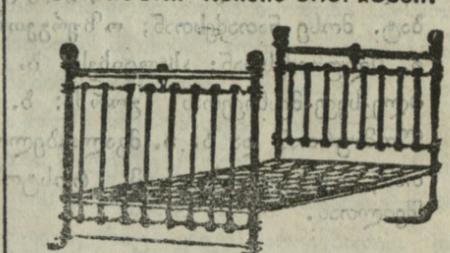
დავიწყებ დღეიდან საქმის წარმოება. შევლა მსურველთ გავუყიდი სწრაფად მაზანდაზედ ყოველს მათს მიწის ნაწარმოებს, პირუტყვს, საქონელს და მატყლს. მუყიდი ყველა ნაირს საუკროს გამოგზავნილის სიებით, აგრეთვე გამოუწერ როგორც რუსეთიდან, ისრე სამზღვარ გარეთიდან ყველანაირ საეპროს, მანეთში 20% წინ მიღებით ბეთ გასაგზავნად ჭაბრიკის პატრონებთან, დანარჩენს ფულს მივიღებ საქონლის ჩაბარების დროს. მიღებთ იჯარით სახლების სამხატვროს (სამალიარო) საქმეს და მშალერების გაცვრას ბორის მაზრაში ყველგან, ამავე ნაირად სალაკ რკინის გზაზედ მატარებელი ჩაუვლის ერთ ვერსამდინ ბაქოდან შოთამდე და ბათუმამდე.

იანვრის პირველს 1885 წელს დავიწყებ გასყიდვას პარტიობით და წერილადც ზეთით ვალენილ კრაკებს, კისტებს, ყველა ნაირ ლაკს მოხარშულ ზეთს და მშრალი კრასკებისას. შასები წერილებთაც შეიღება ვაცნობო მუშტარს.

ამისიას ავიღებ სავაჭროებისთვის 50 მანეთამდე, მანეთზედ 3 კაპ. 100 მანეთამდე მანეთზედ 2 კაპ. 500 მანეთამდე—თითო კაპ. და ზემოდ ნაკლებს მორიგებისამებრ. მივი-

ღებ და გავგზავნი ყოველგან საქონლებს ხარჯ გარდა ფულის ერთის კაპეკის. ამისიით ფულადან პაკეტებს, წიგნებს ტელეგრამას, განცხადებას მივიღებ და გავგზავნი კუთვნილებისადმი უკამისიოდ; ქირახულებისთვის და სამალიარო წამლებისთვის იქნება ბინათ. ბევრთბევოვების შენობაში, შრანგების ეკლესიის ახლო და სამწერლო სახლი თ. ნიკოლოზ დიასამიძის შენობაში დიდ სახემწიფო ქუჩაზედ. (12-7) ალალ თუთაქვი

ინგლისური რკინის ქარობანი.

ერთის საწოლი 7 მანეთიდან და ორის საწოლი 14 მანეთიდან, მათი ლეიბები, ზღვის ბალახით გატენილი 5-დან 8 მანეთამდე. კიდევ შემდეგი ნიუთები იყიდება 25% -ით უფრო იაფად, ვიდრე სხვგან სადმე: ბრატანის შეტლის ნიუთები, ჩაიდნები, საკაჭკე, საშაქე, ჩაის და სტოლის გოგუბა ჩანჯლებითა, ფადნოსი, დასადგმელი, პარის-სახანი, სტაქნები, სუფოკანიკი, საწყა, სკები, რიუგები, გრაფინები, საქაშური თებები, ბლიუდები, სასალათები, ტაშტები, საძმეკები, სამაჩილეები, გარნიტის საფხეკები, უნაგირები კაცისა და ქალისა; ალერები, ხლისტები, ტანისამოსის დასაკიდებლები, სახალა მკრატლები, გაქსები, უთებები, წისქვილები, სერსები, ქაღებუბა, კლიტები, ინგლისის თოფები და რეკოლეკრები, ზიუები, ზარბადები, კანსიულები, საფანგები, ნიბები, გატეზბურჭი, სახები, ჩულები, წინდები, სუფრები, საფქტეებისათვის რგოლები, ეპლანა ჭურჭლეა, მუტაბები, კამფეტები, შიკულები, სოუსები, ზღვის ბალახი, დიმიტიანები და სხვ. ინგლისურს მალაზიებში №№ 156-157, 158, 159, და 160. ამ ნომრებს ურდადება მიაქციეთ. (100-68)

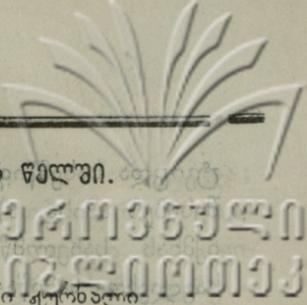
მ. ზილაქთა წიგნის მაღაზია

ქუთაისში

აქნობებს პატრეცემულ საზოგადოებას, რომ მან საკუთრებად შეიძინა მთელი გამოცემა აკაის განთქმული პოემის თორნიკე პრინსთაშისა, რომელიც ისყიდება მხოლოდ ამ მალაზიაში, ექვმლიარი თითო მანეთად. იქვე ისყიდება ყველა ქართული გამოცემანი, სხვათა შორის: სუფსან-სახა ორბელიანის ლექსიკონი, ვის-რამიანი, თ. გ. ერისთავის თხზულებათა კრება ჩინებულს ყდაში და სხ.; შოველ-გვარი სასქემდეკანელები ქართულს და რუსულს ენაზე, სასწავლო და საცნობარო კუთვნილებანი. ამავე მალაზიაში შეიძინა უფლება და შეუღდა გამოცემას ჩვენი ორი დიდი პოეტის ილია ჭავჭავაძისა და აბაქი შირაძის თხზულებათა კრებისას. (10-9)

გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა ნ ი

ამით ცხადდება საყოველთაოდ, რომ ჩემგან შედგენილის და ამოჭრილის ასოების გადახატვა და ხელ-მეორედ ამოჭრა აღიკრძალება. წინააღმდეგს შემთხვევაში კანონიერს დაკმაყოფილებას მოვითხოვ. (3-2) გრიგოლ ტატიშვილი—ჭიგარო.

გამოვიდა და ისყიდება
ალისო
 მათხრობა ჩეხნელთ ცხოვრებადგან
 თხზულება
 ა. მ. მოჩნებარძისა.
 ფასი 25 კაპ.
 ისეილება თბილისში: გრიჭურჯის
 წიგნების მაღაზიაში და აწიჭუნისუელს
 სათუტრო კასში ქუთაისში: ჭილაძის
 წიგნის მაღაზიაში; ფოთში: ხუმარაძის
 მაღაზიაში; ბათუმში: მასწავლებელს
 ბატ. მოსე ნათაძესთან; ოსურგეთში:
 ბ. ილიურიძესთან; ასაფციესს: ბ. ნ.
 პლექსიევი-მესხივეთან; გორში: ბ. ნ.
 ლომათურთან და ბ. ს. მგალობლოვ-
 თან; თელავში: ბატ. პ. როსტომა-
 შვილთან.

იბეჭდება და ამ მოკლე სანში გამო-
 გა ამავე ავტორის თხზულებანი:
 ელგუჯა, ისტორიული მოთხრობა.
 არსენა, დრამა 3-ს მოქმედებად. დილა
 ქორწილის შემდეგ, კოდ. 1-ს მოქმე-
 დებად და „თხზულებანი“ პარკულის
 ტომის, პარკული ნაწილი. (20—6)

დაიბეჭდა და ისეიდება
 გრ. ჩარკვიანის წიგნის მაღაზიაში,
 ბ. ა. გ. რ. ფ. უ. ც. ნ. ბ. ა. ნ.
მოთა რუსთაველა
 (რუსთაველის სურათით)
 გამოცემული
 ქალაქსანტინე მესხივეისაგან.
 ფასი 30 კაპიკი.

ქუჩნალი „ნობათი“ გამოვიდა 1885 წელს.
 (წელიწადი მეორე)
 საყოველთაო ყრმათა საკითხავი სურათებიანი ქუჩნალი
„ნობათი“
 პედაგოგიურის ნაწილის დამატებით—მშობელთა და აღმზრდელთათვის—მო-
 მავალს 1885 წელს გამოვიდა იმვე პროგრამით, მიმართულებითა და სიერ-
 ცით, როგორც 1884 წ.

ქუჩნალზე ხელის-მოწერა. წლიური ფასი ქუჩნალი „ნობათი“-სა—
 ქალაქში დარიცხვით და გარეშე გავაზენით, დარჩა იგივე, ე. ი. ოთხი მან.
 მარტო ნახევარი წლის ხელის-მოწერა არ მიიღება. ცალკე ნომერი ღირს
 ათი შაური.
 სათულის მასწავლებელთ შეუძლიათ გამოგზავნონ: თავ-და-პირველად
 ორი მან., და დანარჩენი ორი მანათი—მისში. რომელთაც ამ რიგად ხე-
 ლის-მოწერა ჰსურთ, პირ-და-პირ რედაქციას უნდა მიმართონ.
ხელის-მოწერა მიიღება: თბილისში—ქუჩნალი „ნობათი“-ს რედაქცია-
 ში, პლექსანდროვის ბაღთან, ხაზინის გვერდით, მუშანაშვილების სახლში
 № 7 და შავერლოვის წიგნის სააგენტოში. ქუთაისში—ბ. ჭილაძეების წიგ-
 ნის მაღაზიაში, ბორში—ქ. შურცელაძესთან და თელავში—ივ. როსტომა-
 შვილთან.
 მოსტის აღრესი: *Tiflis, в редакцію грузинскаго педагогичес-
 каго журнала „Нобати“.*
 (5—2) რედაქტორი-გამომცემელი ა. ს. ლულაძე.

მომზადება და გასყიდვა ხსენებულის წასამელის წამლისა, რო-
მელშიაც არა ვითარი კაცის ჯანისათვის მანებელი ნაეთიერება არ
ურევიან, ნება — დართულია მოსკოვის საექიმო მმართველობისაგან
საერთო სავაჭრო წესით.
„პ. მ. რ. უ. ნ. ი.“
 წვენი პერუნიელ საბალზამო მცენარეთაგან, ღილის ხნილამვე
 ყველა ქვეყნებში ცნობილი საშუალება.
ხშირის და ლაპაზის წვერის ზასაზრდელად.
 წვენი, რომელსაც ამზადებენ პერუნიელ მცენარეთაგან, რო-
 გორც ვიცით, ზოგიერთა თმის საზრდელ და თმზე წასამელ წამლე-
 ბის არევიან, იღებთ შესანიშნავს თვისებას წვერის თმის ძირის გაძაგ-
 რებისთვის და საყვირელად სწრაფად ენმარება მის ზრდას.
ეს საშუალება ისეთი ნამდვილი საშუალებაა,
 რომ პერუნიის ხმარებით თვით ახალ-გაზდა ყმაწვილებსაც კი
 რამდენსამე კვირის შემდეგ, ეზრდებათ მშვენიერი და ხშირი წვერი.
მრავალი სამადლობელი წერილები.
 მოწმობენ განსაცვიფრებელს მოქმედებას, ფასი შუშისა 1 მან.
 50 კაპ. ზავზავნით ისეიდება რუსეთის ყველა სააფთეკო მაღაზიებში.
 შმთაერესი ღებო ამიერ—ქავსასიისათვის თბილისში საზოგადო-
 ება სააფთეკო საქონელითა და მასალით ვაჭრობასა და მისი განყო-
 ფილება ბაქოში.
 (10—3) **II. 19,475.**

საგლობუსო
 რომლებითაც შეიძლება წყარ სულ მსხვილ, უსუფთაო ქალაქზე. ერთად
 ერთი სააკენტო ინგლისის მაღაზია. იქვეა აუარებელი სხვა-და-სხვა გვარი ვალ-
 მები ყოველის „ხელისათვის“—25% იათად, კიდრე სხვაგან. იქვე: მელანი,
 ქალაქი, კანკერტები, რეკულები, დაქი, კანანდაში, შუნალი, კალმები, ბუშაქნი-
 კები, ზორტ-სიგარები, ალბომები, რამკები, მკრატლები, სამართებლები, სან-
 თელი, სალესი, ცანაშევა, ჭურჭლისა-საწმენად (ბორაკსი) თეთრეული-
 სათვის, მატკა სალესი იატკისათვის, კლიონკები, ტასტები, სავარძლები, სარკე-
 ები, სავარცხლები, ბეზმენი, ზარები, ბინკლები რეკუტები, ვატკაშასები,
 შვის-სასათები, კოპსები, ტკრამკეტები, ძეწკები, ნემსები, მკანიტები, სვის-
 ტკო, შომოჩი, ქამრები, სარტყლები, შრობები, საშრობები, კრანები, ფილ-
 ტრები, შხატები, თავისა; ტანისამოსისა, ცხუნისა და შატრტანის მკანტრეშები,
 კრატები, საექიმო ქალაქი ვატკ-კლოსეტისათვის და სხვ. და სხვ.
 კატაშპი—20 კ. (100—24)

რამაზა ბურაღისა
საუკეთესო საშუალება აქამომდე ცნობილ საშუალებათა შორის.
 შეცრად სწვევტავს ყოველ გვარ მონათრი მწერს, როგორც მაგ.
 შრიკინებს, პროუსაკებს, ბალღინჯოებს, რწყილებს, ჯიანჭველებს,
 ნამის კიებს და სხვ. ცნობილი (ლოკალიზაცია) მოიგდამს პირველ
 იგი მოქმედობს უცხრად.
 მ. ა. შ. შეიცავს არავითარ კაცის ჯანისათვის მანებელს ნეთიერე
 ბას, რომ არავინ არ მოახერხოს თავად მიითვისოს ამ წამლის გამო-
 გონება, ვთხოვთ მიაქციოთ ყურადღება გამოძგონის ხელის-მოწერას,
 რომელიც ამ „რამაშკა ბურაღის“ ყველა კოლოფზეა.
 ფასი კოლოფისა 75 კაპ. და 40 კაპ.
 ისეილება ყველა რუსეთის საუკეთესო მაღაზიებში.
 შმთაერესი ღებო ამიერ—ქავსასიისათვის არის თბილისში „ქავ-
 კასიის საზოგადოება სააფთეკო საქონლით ვაჭრობასა და მისი განყო-
 ფილებში ბაქოს.
 (25—3) **II. 19,485.**

ВЪ ГОРОДѢ КАРСѢ,
ВЪ КАНЦЕЛЯРІИ ВОЕННАГО ГУБЕРНАТОРА
КАРСКОЙ ОБЛАСТИ
ОТКРЫТА ПОДПИСКА
на газету
„КАРСЪ“
НА БУДУЩІЙ 1885 ГОДѢ.
Газета „КАРСЪ“ въ 1885 году будетъ издаваться на тѣхъ-же
основаніяхъ, какъ и въ текущемъ году, по той-же программѣ и подъ
тою-же редакціею.
Условія подписки: съ доставкою и пересылкою въ годъ три рубля,
 за четыре мѣсяца одинъ рубль. Подписка принимается въ Канцеляріи
 Военнаго Губернатора, куда адресуютъ свой тредованія и иногородные.
 Газета „КАРСЪ“ имѣетъ ближайшею цѣлю всестороннее изученіе
 Карской Области и распространеніе въ обществѣ вѣрныхъ и точныхъ свѣ-
 дѣній, какъ о нынѣшнемъ ея состояніи, такъ и о мѣропріятіяхъ, направ-
 ленныхъ къ ея благоустройству. Цѣль эта можетъ быть достигнута въ той
 мѣрѣ, въ какой лица, имѣющія, по своему положенію, возможность соби-
 рать свѣдѣнія по тѣмъ или другимъ вопросамъ, касающимся Области, ея
 населенія и расположенныхъ въ ея предѣлахъ частей войскъ, выразятъ
 свое сочувствіе газетѣ и пожелаютъ оказать ея редакціи просвѣщенное свое
 содѣйствіе сообщеніемъ имѣющихся въ ихъ рукахъ свѣдѣній и матеріаловъ;
 а потому редакція убѣдительно проситъ этихъ лицъ неотказать ей въ
 своемъ участіи.
 (3—2)